

kreds (Kjær), men det forekommer mig dog, at Noget kan komme frem paa en saadan Maade, i en saadan Form og med en saadan Styrke, at det ligesom ikke vilde være ret passende, om en Minister ikke svarede derpaa. Det er ganske vist, at det ikke beror paa den Styrke og den særdeles fordømmende Maade, hvorpaa et Medlem udtaler sig baade om Forhold og om Personligheder; det er ikke det Afgjørende. Hvorvidt Sigt har nogen Betydning, beror paa andre Omstændigheder, men det forekommer mig dog, at det i det Mindste tager sig høist besynderlig ud, naar et enkelt Medlem, der ganske vist kan kjende Forholdene i enkelte Sogne, hvori han lever, eller som han har bereist, men som dog ganske sikkert ikke har Kjendskab til de kirkelige Forhold rundt om i Landet, paatager sig at udtale, hvad det nævnte Medlem f. Ex. udtalte, at det maa siges, at Kirken og de kirkelige Forhold her i Landet ere alt Andet, end hvad de burde og skulde være. Jeg henstiller blot, hvad Vægt man egentlig skal lægge paa en saadan Uttring, og hvor besynderligt det er, at et enkelt Medlem, der, som sagt, ganske vist kan paaberaabe sig sin enkelte Erfaring, vil udtale en saadan Fordømmelsesdom af den Betydning, baade for Folket i det Hele og for enkelte Personligheder, der dog kan være meget nærgaaende at høre. Naar den ærede Rigsdagsmand udtalte om det fra Regjeringens Side fremkomne Lovforslag, at han vilde stemme imod det til det Yderste, saa er denne Udtalelse fuldstændig klar og forstaaelig, og der er ikke Noget dertil at sige. Den ærede Rigsdagsmand udtalte ved en tidligere Behandling, at han opfattede netop denne Sag som et herligt Valgprogram — dette var hans Ord — og dette vil i alt Fald, om ikke Andet, kunne forklare, at den ærede Rigsdagsmand vil holde ud til det Sidste; men om han end nok saa meget er imod dette Lovforslag, burde han dog, synes det mig, være noget moderat i sine Udtryk og i sin Dom om dette Forslag. Naar han sagde, at Forslaget ikke er retfærdigt, var dette allerede stærkt nok, men der blev sœiet et Tillægsord til, som virkelig forekommer mig at være høist besynderligt, for ikke at bruge et andet

Udtryk. Han sagde, at det fra Regjeringens Side fremkomne Forslag hverken var kristeligt eller retfærdigt, og da han nu vil stemme for det andet Forslag, maa han altsaa anse det for kristeligt og retfærdigt. Det var netop disse Ord, som bleve udtalte af den ærede Rigsdagsmand, men jeg maa dog sige, at det, naar man ser paa de to Lovforslag, ikke kan negtes, at den egentlige væsentlige Forskjel imellem dem er den, at efter det ene skulle alle Indtægterne af Præstekaldene gaa ind i Statskassen, for at der derefter kan blive udbetalt saa Meget, som man nu bestemmer til disse Kald, medens Statskassen beholder Overskudet. Dette kan være f. Ex. meget statsøkonomisk eller finantzielt rigtigt, men det staar dog ikke i noget specielt Forhold til det Kristelige. Det forekommer mig, at man maa sige, at et Lovforslag, som gaar ud paa — og det udgjør, som sagt, den væsentlige Forskjel mellem Regjeringens og det andet Forslag — at Indtægterne til Geistligheden, altsaa kirkelige Indtægter, vedblivende oppebæres paa samme Maade, som gennem Aarhundreder har været Tilfældet, og som tidligere har været Skik i langt længere Tid tilbage, i og for sig er fuldt saa kristeligt som det Forslag, hvorefter Indtægterne skulle gaa ind i Statskassen. Dernæst forekommer det mig ogsaa, at det, at disse Indtægter i det Væsentlige, indtil det viser sig, hvorledes Forholdene stille sig, skulle bevares som saadanne, der skulle anvendes ikke alene til Geistlighedens, men til kirkelig Brng overhovedet, hvilket er den anden Adskillelse mellem Forslagene, snarere kan have Krav paa at kaldes kristeligt end det, at Overskudet skal blive i Statskassen. Det er i Virkeligheden den sande Hovedforskjel mellem disse 2 Forslag, og herved kan jeg ogsaa komme til at ytre et Par Ord i Anledning af, at den ærede Rigsdagsmand vilde bryde Staven over den nuværende Kultusminister — hvad han er meget vel vant til — idet han sagde, at der ikke kunde ventes noget Udbytte af denne Sag, naar man havde en Minister, der ikke viste større Smødefommen end den nuværende. Dette er en besynderlig Sætning anvendt paa dette Lovforslag, thi at det er blevet bragt frem af den nuværende Kultus-